

Balla Borisz párisi előadása

Jelentettük, hogy Balla Borisz, a katolikus magyar irodalom k. tünősége, aki Amerikában a *Le Moyne College* tanára, félelvi szabadságát európai körutra használta fel. Balla Borisz és felesége európai körutjuk során decemberben érkeztek meg Párisba, Franciaország fővárosába, ahol az *Académie Internationale Libre Des Sciences Et Des Lettres* meghívására francia nyelvű előadást tartott. Balla Boriszt a párisi irodalmi és értelmiségi körök jól ismerik és nagybecsülik nemcsak mint előadót, hanem mint a nyugati szellemű magyar irodalom reprezentánsát és mint magyar diplomatát is, aki nehéz háborús, háború utáni időkben bátor fellépésével sok embernek az életét mentette meg Franciaországban. Nagy szeretettel fogadták és előadásán a *Quai d'Orléans*on lévő *Bibliothèque Polonaise* padsorai teljesen megteltek. A közönség soraiban a francia szellemi élet képviselői nagy számban jelentek meg, de jelen voltak a szabad magyarság vezető tagjai is. Az előadót nagy taps üdvözölte és ugyanilyen lelkes ünneplés köszönte meg előadását is, amelyet a karthauzi rend történelmi vonatkozásáról és szellemiségéről tartott. Az előadás azért keltett különös érdeklődést, mert Balla Borisz ennek a kérdésnek a tanulmányozása végett meglátogatta a svájci (*Chartreuses de Val Saint*), valamint a spanyol (*Iraflorés, Herez, de la Frontera, d'Aula Dei pres de Saragosa*) karthauzi irattárakat és előadásában kutatásának új anyagát is ismertette.

A karthauzi rend XI. században történt alapításának fontos történelmi vonatkozásait vázolta fel előbb előadásában Balla Borisz, majd részletesen kifejtette azokat a lélektani okokat, amelyek hozzájárultak az alapító Szent Bruno, Hartenfaust Bruno elhatározásának kialakításához. A világi élettel való szakítás és a monostori életnek olyan formában való fejlődése jelentkezik a karthauzi szigorú, remete életmódban, amely különbözik a cluny szerzetesi életformától. Továbbmenve előadásában Balla Borisz részletes magyarázatát adta a karthauzi szabályok fejlődésének. Guigo, a karthauziak ötödik perjele által 1127-ben bejegyzett szokásoktól (*Consuetudines*) egészen *Le Masson* által történt kodifikálás munkálataiig.

A rend szellemi hagyományainak gazdag tanításait vizsgálva, megállapította Balla Borisz, hogy a kollektív materializmus korában a tiszta szellemiség emberét állítja elének a karthauzi tanítás. Idézte Toynbee megállapítását a "Christianism and Civilisation" című üvéből: "Az ember lényegében hívő lény és nem csupán szimpla építője a civilizációnak."

A magyar tudós "kereréről a francia lapok, így a "Figaro" és a "Le Monde" rész" és tudósításokban számoltak be.